

Nazwa kwalifikacji: **Użytkowanie obrabiarek skrawających**
Oznaczenie kwalifikacji: **M.19**
Wersja arkusza: **X**

M.19-X-16.05
Czas trwania egzaminu: **60 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE
Rok 2016
CZEŚĆ PISEMNA

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 11 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
  - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
  - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
  - wpisz swój numer PESEL*,
  - wpisz swoją datę urodzenia,
  - przyklej naklejkę ze swoim numerem PESEL.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać 1 punkt.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej 20 punktów.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ kratek w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

☒	B	C	D
-------------------------------------	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

☒	B	C	☒
-------------------------------------	---	---	-------------------------------------

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

Na której obrabiarce jako narzędzie obróbkowe stosowany jest frez modułowy ślimakowy?

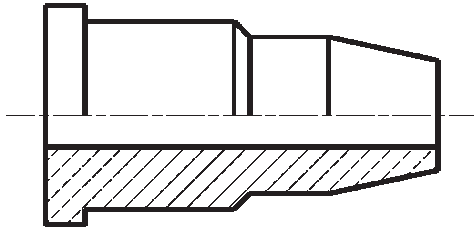
- A. Tokarce uniwersalnej.
- B. Strugarce poprzecznej.
- C. Frezarce obwiedniowej.
- D. Wiertarce promieniowej.

Zadanie 2.

Na której obrabiarce występuje śruba toczna?

- A. Strugarce wzdłużnej dwustojakowej.
- B. Frezarce sterowanej numerycznie.
- C. Przecinarce taśmowej.
- D. Wiertarce stołowej.

Zadanie 3.

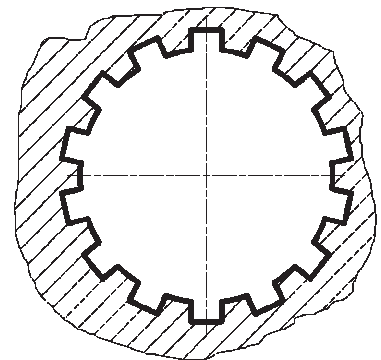
Technologiczna kolejność zabiegów prowadzących do wykonania tulei przedstawionej na rysunku jest następująca:

- A. toczenie poprzeczne, toczenie wzdłużne, nawiercanie, wiercenie.
- B. toczenie poprzeczne, toczenie wzdłużne, nawiercanie, wytaczanie.
- C. toczenie wzdłużne, toczenie poprzeczne, nawiercanie, powiercanie.
- D. toczenie poprzeczne, toczenie wzdłużne, nawiercanie, rozwiercanie.

Zadanie 4.

Na której obrabiarce wykonuje się zamieszczony na rysunku wielowypust wewnętrzny?

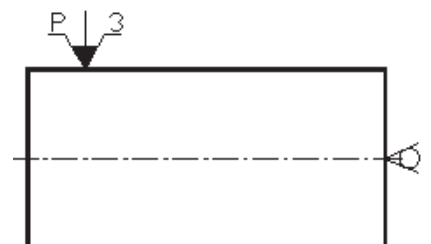
- A. Tokarce.
- B. Szlifierce.
- C. Przeciagarce.
- D. Nakielczarce.

Zadanie 5.

Rysunek przedstawia schemat ustalenia i zamocowania przedmiotu obrabianego w

- A. zabieraku czołowym i kle obrotowym.
- B. tulei zaciskowej, kle obrotowym i stałym.
- C. uchwycie trójśczękowym hydraulicznym i kle obrotowym.
- D. uchwycie trójśczękowym pneumatycznym i kle obrotowym.

Zadanie 6.

Na tokarce uniwersalnej należy wykonać gwint z zastosowaniem gwintownika maszynowego. Kolejność zabiegów obróbkowych powinna być następująca:

- A. toczenie poprzeczne, gwintowanie, nawiercanie, wiercenie.
- B. toczenie poprzeczne, nawiercanie, wiercenie, gwintowanie.
- C. toczenie poprzeczne, wiercenie, gwintowanie, nawiercanie.
- D. toczenie poprzeczne, nawiercanie, gwintowanie, wiercenie.

Zadanie 7.

Na podstawie przykładowego oznaczenia określ grubość płytki wielostrzowej o symbolu SNMA120408.

- A. 20 mm
- B. 12 mm
- C. 8 mm
- D. 4 mm

T	N	M	G	22	04	08
1. Kształt płytki i kąt naroża	2. Kąt przyłożenia normalny	3. Dokładność płytki	4. Kształt powierzchni natarcia	5. Długość boku płytki	6. Grubość płytki	7. Promień naroża

Zadanie 8.

Na przedstawionym rysunku freza modułowego ślimakowego, strzałką oznaczono

- A. piastę.
- B. rowek wpustowy.
- C. powierzchnię natarcia.
- D. powierzchnię przyłożenia.

Zadanie 9.

Którym narzędziem należy wykonać rowek pod wpust pokazany na zdjęciu?

A.

B.

C.

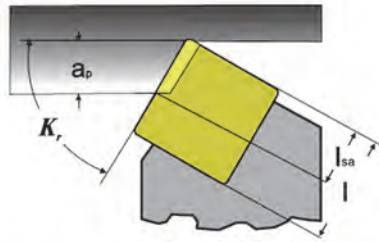

D.

Zadanie 10.

Ile wynosi długość czynnej krawędzi skrawającej dla kąta przystawienia $K_r = 60^\circ$ i głębokości skrawania $a_p = 5$ mm? Skorzystaj z danych w tabeli.

$$l_{sa} = \frac{a_p}{\sin K_r}$$

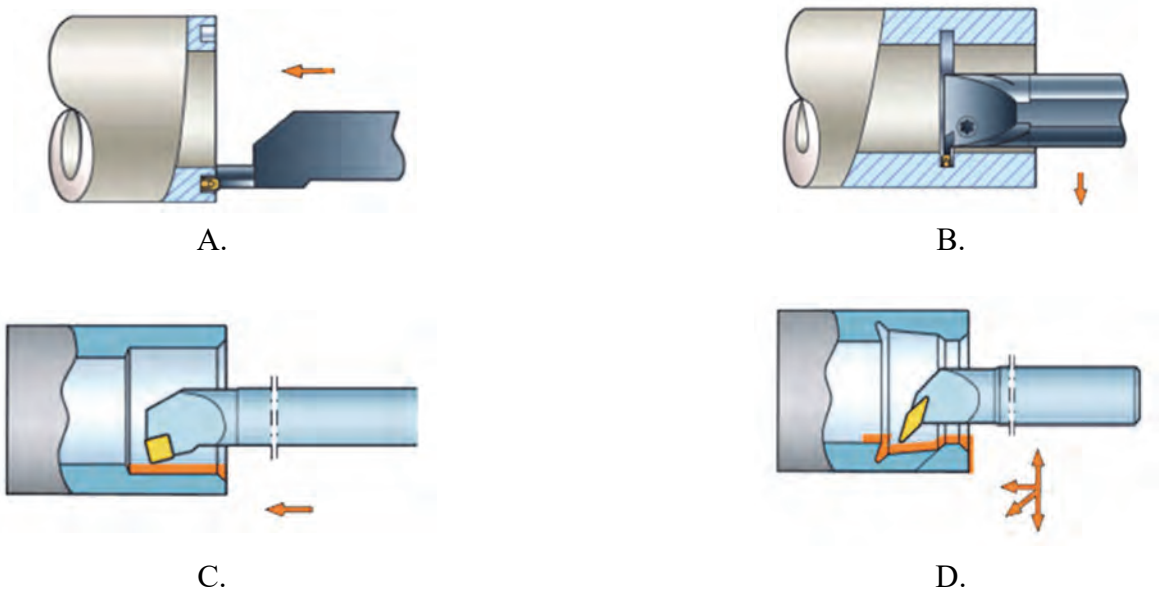

K_r	95°	95°	93°	90°	75°	$72,5^\circ$	63°	60°	45°
$\sin K_r$	0,996	0,996	0,999	1	0,966	0,954	0,891	0,866	0,707

- A. $l_{sa} = 4,65$ mm
- B. $l_{sa} = 5,77$ mm
- C. $l_{sa} = 7,26$ mm
- D. $l_{sa} = 8,44$ mm

Zadanie 11.

Do wytaczania otworów nieprzelotowych należy zastosować nóż pokazany na rysunku oznaczonym literą

Zadanie 12.

Korzystając z tabeli, oblicz maksymalną głębokość skrawania podczas obróbki zgrubnej, jeżeli: długość krawędzi skrawającej $l = 10$ mm oraz $\sin K_r = 0,7$.

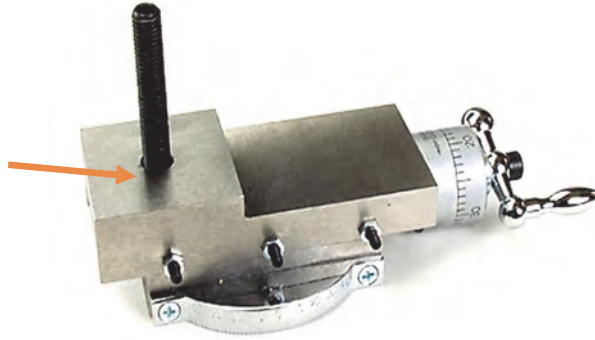
- A. $a_{p(max)} = 3,1$ mm
- B. $a_{p(max)} = 2,8$ mm
- C. $a_{p(max)} = 6,3$ mm
- D. $a_{p(max)} = 4,3$ mm

Parametry skrawania	Obróbka dokładna	Obróbka zgrubna
$a_{p(min)}$	$0,8 \cdot r_c$	$1,2 \cdot r_c$
$a_{p(max)}$	$0,3 \cdot l \cdot \sin K_r$	$0,4 \cdot l \cdot \sin K_r$

Zadanie 13.

Na saniach narzędziowych przedstawionych na zdjęciu w miejscu oznaczonym strzałką należy zamocować

- A. imak nożowy.
- B. korpus konika.
- C. podtrzymkę stałą.
- D. uchwyt obróbkowy.

Zadanie 14.

Frez piłkowy mocuje się

- A. na trzpieniu frezarskim.
- B. w uchwycie wiertarskim.
- C. z wykorzystaniem tulei redukcyjnej.
- D. bezpośrednio we wrzecionie frezarki.

Zadanie 15.

Przedstawionym na zdjęciu przyrządem pomiarowym **nie można** zmierzyć

- A. szerokości rowka prostego.
- B. średnicy wałka z wielowypustem.
- C. szerokości otworu o przekroju sześciokąta.
- D. szerokości otworu o przekroju kwadratowym.

Zadanie 16.

Płyta traserska **nie może** być stosowana do

- A. trasowania przestrzennego.
- B. pomiarów jako płaszczyzna odniesienia.
- C. prostowania prętów o przekroju prostokątnym.
- D. sprawdzania płaskości powierzchni metodą tuszowania.

Zadanie 17.

Informacja o wartości ciśnienia roboczego, przy której pracuje tokarka CNC z hydraulicznym układem do mocowania przedmiotu obrabianego, znajduje się w

- A. DTR obrabiarki.
- B. paszporcie wyrobu.
- C. karcie kalkulacyjnej.
- D. instrukcji bhp obrabiarki.

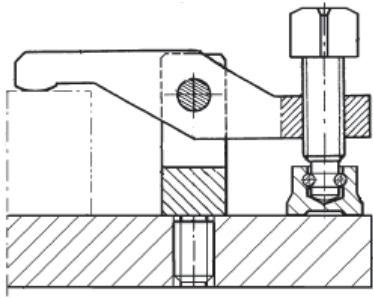
Zadanie 18.

Zestawienie wszystkich operacji potrzebnych do wykonania części klasy tuleja znajduje się w

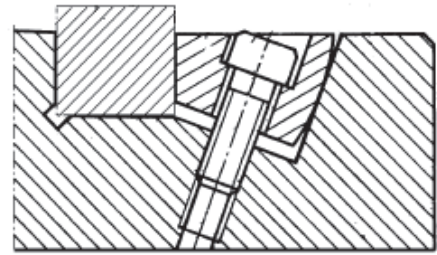
- A. DTR obrabiarki.
- B. karcie instrukcyjnej.
- C. karcie technologicznej
- D. karcie uzbrojenia obrabiarki.

Zadanie 19.

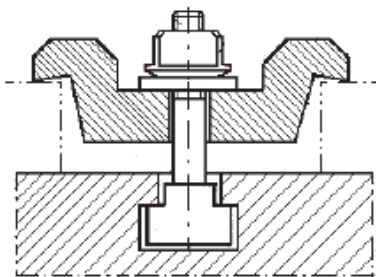
Mocowanie przedmiotu za pomocą docisku klinowego przedstawia rysunek oznaczony literą

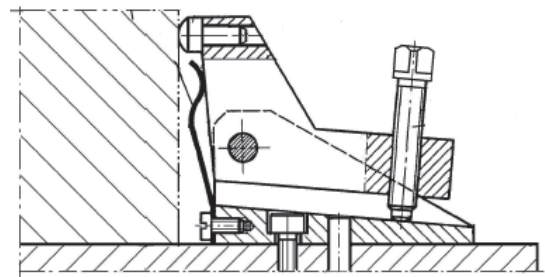
A.

B.

C.

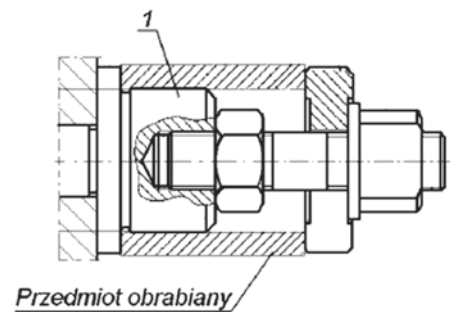
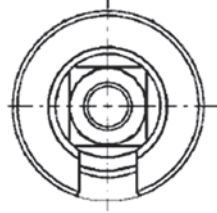
D.

Zadanie 20.

Na rysunku przedstawiono sposób mocowania tulei na tokarce za pomocą trzpienia

- A. rozprężnego specjalnego.
- B. centrującego zewnętrznego.
- C. stałego i podkładki wysuwnej.
- D. stałego z chwytem stożkowym.

Wysunąć przed wyjęciem przedmiotu

Zadanie 21.

Symbol graficzny będący oznaczeniem punktu zerowego obrabiarki, przedstawia rysunek

A.

B.

C.

D.

Zadanie 22.

Oblicz głębokość skrawania a_p , przy zakładanej wydajności skrawania $Q = 100 \text{ cm}^3/\text{min}$, podczas obróbki zgrubnej wałka na tokarce uniwersalnej dla następujących parametrów:

Q – ilość usuniętego materiału $100 \text{ cm}^3/\text{min}$

v_c – prędkość skrawania $100 \text{ m}/\text{min}$

f_n – posuw na obrót $0,5 \text{ mm}/\text{obr}$

$$a_p = \frac{Q}{v_c \times f_n}$$

- A. $a_p = 10 \text{ mm}$
- B. $a_p = 5 \text{ mm}$
- C. $a_p = 2 \text{ mm}$
- D. $a_p = 1 \text{ mm}$

Zadanie 23.

W którym bloku programu sterującego zawarta jest informacja o przerwie czasowej?

- A. N05 L123 P1
- B. N05 G04 F2
- C. N05 G33 K2 Z5
- D. N05 CYCLE81(3, 5, 1, 5, 3)

Zadanie 24.

Przedstawiony fragment kodu sterującego na frezarkę CNC to

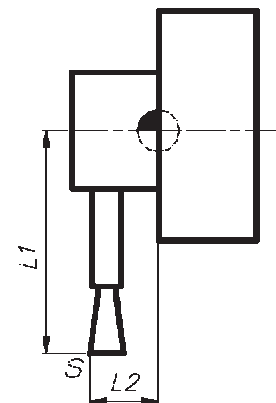
- A. cykl stały.
- B. podprogram.
- C. zwykły tekst.
- D. program główny.

```
N05 G00 X85 Y51
N10 G00 Z-5
N15 G01 G42 X60 Y30
N20 G01 X18 Y44
N25 G01 X10 Y44
N30 G03 I10 J0 X0 Y34
N35 G00 Z20
N40 M30
```

Zadanie 25.

Położenie punktu „S” (wierzchołek ostrza noża) podaje się względem punktu

- A. referencyjnego.
- B. wymiany narzędzia.
- C. zerowego obrabiarki.
- D. odniesienia narzędzia.

Zadanie 26.

Narzędzie do wykonania rowka zewnętrznego poprzecznego o szerokości 3 mm, zgodnie listą narzędzi w magazynie, znajduje się na pozycji

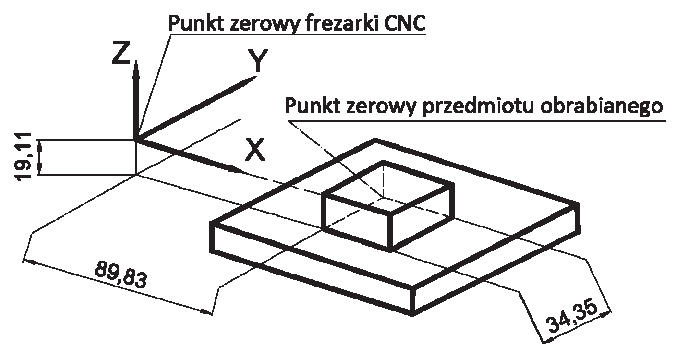
- A. 1
- B. 4
- C. 5
- D. 9

Lista narzędzi										MAGAZYN1
Miej-sce	Typ	Nazwa narzędzia	ST	D	Długo. X	Długo. Z	Promień		Długość	
1		ZDZIERAK	1	1	113.000	57.000	0.000	←	95.0 80	11.0
2		DRILL_32	1	1	0.000	185.000	32.000		180.0	
3		FINISHING_T35 A	1	1	124.000	57.000	0.400	←	93.0 35	12.0
4		ROUGHING_T80 I	1	1	-9.000	122.000	0.800	←	95.0 80	10.0
5		PLUNGE_CUTTER_3 A	1	1	85.000	44.000	0.200		3.000	8.0
6		PLUNGE_CUTTER_3 I	1	1	-12.000	135.000	0.100		3.000	4.0
7		FINISHING_T35 I	1	1	-12.000	122.000	0.400	←	93.0 35	8.0
8		THREADING_1.5	1	1	100.000	42.000	0.050			0.0
9		CUTTER_8	1	1	0.000	74.000	8.000	3		

Zadanie 27.

Na podstawie zamieszczonego rysunku ustawienia przedmiotu obrabianego na frezarce CNC określ wartości położenia punktu zerowego przedmiotu obrabianego.

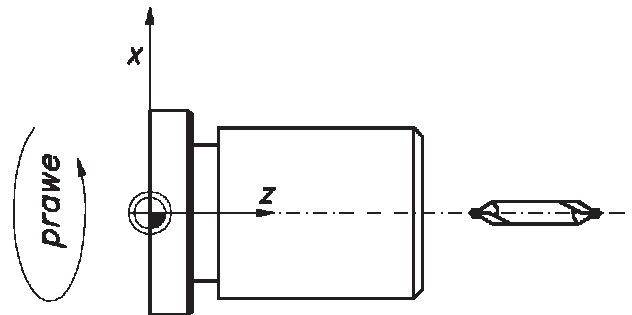
- A. X19,11 Y89,33 Z34,35
- B. X89,83 Y34,35 Z-19,11
- C. X-19,11 Y89,33 Z34,35
- D. X89,83 Y-34,35 Z19,11

Zadanie 28.

W którym bloku zdefiniowane są parametry skrawania do wykonania nakielka?

- A. G96 S1500M05 M8 F120 T1 D1
- B. G95 S1200 M03 F0.1 M8 T1 D1
- C. G94 S1000 M05 F230 T1 D1
- D. G96 S45 M03 F0.1 T1 D1

Zadanie 29.

Podczas pracy na tokarce CNC z hydraulicznym uchwytem obróbkowym, wyświetlony został komunikat: „Przekroczony zakres mocowania”. Informację o ewentualnych przyczynach oraz sposobach usunięcia usterki można znaleźć w instrukcji

- A. programowania CNC.
- B. transportu obrabiarki CNC.
- C. BHP na obrabiarkach CNC.
- D. smarowania obrabiarki CNC.

Zadanie 30.

Prawidłowo zaprogramowany blok z interpolacją kołową zgodną z ruchem wskazówek zegara na frezarce CNC ma postać

- A. G33 Z5 K2
- B. G01 X20 Y50
- C. G02 I0 J5 X-65 Y50
- D. G03 I0 K5 X-65 Y50

Zadanie 31.

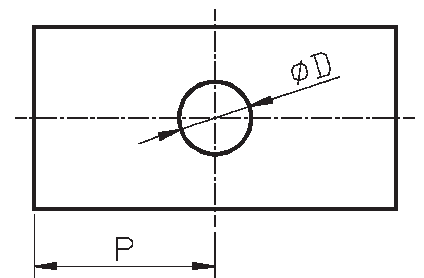
Cykle stałe stosuje się np. w celu programowania

- A. gwintowania nożem.
- B. definiowania narzędzi.
- C. załączenia obrabiarki CNC.
- D. wyłączenia obrabiarki CNC.

Zadanie 32.

Wymiar mieszany „P” na przedstawionym rysunku należy zmierzyć

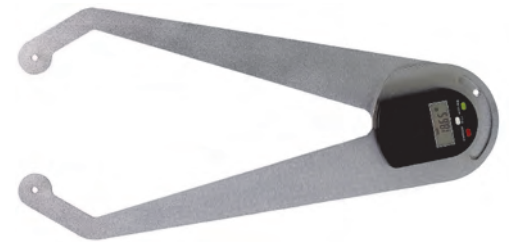
- A. przymiarem kreskowym.
- B. suwmiarką uniwersalną.
- C. mikrometrem kabłąkowym.
- D. średnicówką mikrometryczną.

Zadanie 33.

Macki pomiarowe przedstawione na rysunku służą do wykonania pomiaru

- A. twardości materiału.
- B. grubości ścianki rury.
- C. płaskości powierzchni.
- D. chropowatości powierzchni.

Zadanie 34.

Oprawka przedstawiona na zdjęciu służy do mocowania

- A. przecinaków listwowych.
- B. radełek o przekroju prostokątnym.
- C. noży tokarskich o przekroju kwadratowym.
- D. frezów trzpieniowych walcowo-czołowych.

Zadanie 35.

Wiertło kręte z chwytem stożkowym mocowane jest na tokarce CNC

- A. bezpośrednio w pinoli konika.
- B. bezpośrednio w głowicy narzędziowej.
- C. w oprawce VDI i głowicy narzędziowej.
- D. w uchwycie wiertarskim zamocowanym w pinoli.

Zadanie 36.

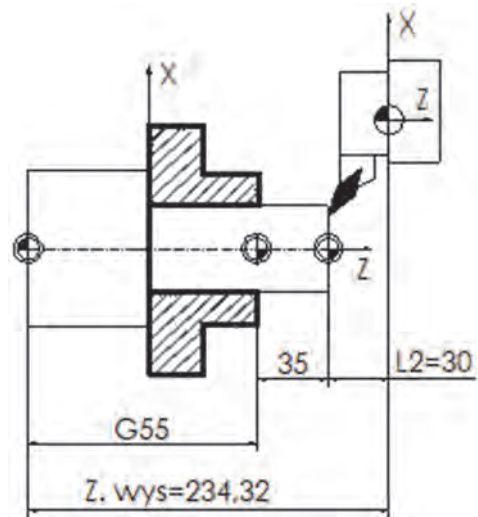
Rozwiertak 24H7 z chwytem stożkowym Morse'a o rozmiarze „2” należy zamocować w oprawce tokarki CNC o rozmiarze stożka „5”, używając następującego zestawu tulei redukcyjnych:

- A. 2/3 i 3/4
- B. 1/3 i 3/5
- C. 2/3 i 3/5
- D. 1/3 i 3/4

Zadanie 37.

Wartość przesunięcia punktu zerowego przedmiotu obrabianego G55 dla danych wymiarów przedstawionych na rysunku wynosi

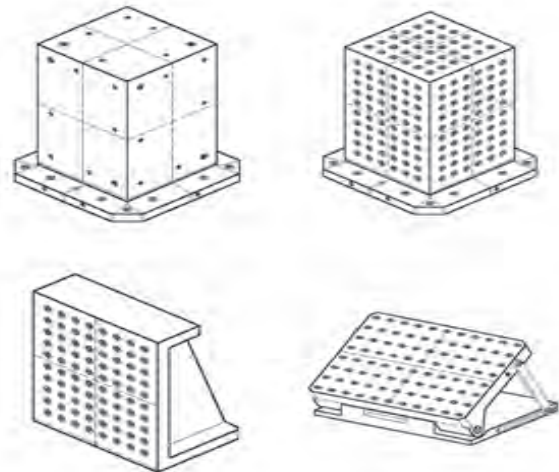
- A. Z134,32
- B. Z169,32
- C. Z179,32
- D. Z234,32

Zadanie 38.

Przy użyciu oprzyrządowania przedstawionego na rysunku przedmiot obrabiany jest ustalany i mocowany przy pomocy

- A. łap dociskowych.
- B. systemów modułarnych.
- C. specjalnych imadeł maszynowych.
- D. specjalnych stołów magnetycznych.

Zadanie 39.

Na podstawie informacji zawartych w ramce (blok sterujący, ustawienia pokręteł) wybierz rzeczywistą wartość obrotów i posuwu.

- A. S1000 F0.24
- B. S1200 F0.20
- C. S2200 F0.34
- D. S1800 F0.24

Zadanie 40.

Uruchomienie obrabiarki CNC w trybie pracy automatycznej „blok po bloku” wymaga naciśnięcia przycisków w kolejności:

- A. RESET → MDA → JOG
- B. MDA → SINGLE BLOCK → JOG
- C. JOG → CYCLE STOP → SINGLE BLOCK
- D. AUTO → SINGLE BLOCK → CYCLE START

